

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

שם השיעור: עקדת יצחק: בין והעלהו לבין אל תשלח ידך, שיעור מספר 107

שם המרצה: אברהם שמאע shammah@herzog.ac.il

בראשית כב (א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: (ב) ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: (ד) ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק: (ה) ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם: (ו) ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: (ז) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השׁה לעלה: (ח) ויאמר אברהם אלהים יראה לו השׁה לעלה בני וילכו שניהם יחדו: (ט) ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערף את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים: (י) וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת

לשחט

את בנו: (יא) ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני:

(יב) ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני: (יג) וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל

ויעלהו לעלה

תחת בנו:

(יד) ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה:

(טו) ויקרא מלאך ה' אל אברהם שנית מן השמים:

(טז) ויאמר בי נשבעתי נאם ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: (יז) כי ברח אברכה והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו: (יח) והתברכו בזרעך כל גווי הארץ עקב אשר שמעת בקולי: (יט) וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:

1. שמות כב (כח-כט) מלאכתך ודמעתך לא תאחר בכור בניך תתן לי: כן תעשה לשרך לצאנך שבעת ימים

יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי:

2. שמות יג (יג) וכל פטר חמר תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

3. דברים יב (לא) לא תעשה כן לה' אלהיך כי כל תועבת ה' אשר שנא עשו לאלהיהם כי גם את בנייהם ואת בנותיהם ישרפו באש לאלהיהם:
4. מלכים ב ג (כו-כז) וַיֵּרָא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי חִזַּק מִמֶּנּוּ הַמַּלְחָמָה וַיִּקַּח אוֹתוֹ שִׁבְעַת מֵאוֹת אִישׁ שֶׁלֶף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל מֶלֶךְ אֲדוֹם וְלֹא יָלַד: וַיִּקַּח אֶת בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יָמְלֵךְ תַּחֲתָיו וַיַּעֲלֵהוּ עֲלֵהּ עַל הַחֲמָה וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ מֵעִלְיוֹ וַיָּשׁבוּ לְאֶרֶץ:
5. מלכים ב טז (ג) וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת בְּנוֹ הַעֵבִיר בָּאֵשׁ כְּתַעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ ה' אֹתָם מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
6. מלכים ב כא (ו) וְהַעֲבִיר אֶת בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנַחֲשׁ וְעֹשֶׂה אוֹב וַיְדַעְנִים הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת הַרַע בְּעֵינֵי ה' לְהַכְעִיס:
7. מלכים ב כג (י) וַטְמֵא אֶת הַתִּפְתָּ אֲשֶׁר בְּגִי בְנֵי בֶן הַנֶּחֱם לְבַלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְאֶת בֵּיתוֹ בָּאֵשׁ לְמַלְךְ:
8. מיכה ו (ו) בְּמָה אֶקְדָּם ה' אֲכַפֵּי לְאֵלֵהִי מֵרוֹם הָאֶקְדָּמְנוּ בְּעוֹלוֹת בַּעֲגָלִים בְּנֵי שֹׁנָה: (ז) הִרְצָה ה' בְּאַלְפֵי אִילִים בְּרִבְבוֹת נַחְלֵי שִׁמֹן הָאֶתֵּן בְּכוֹרֵי פִשְׁעֵי פְרִי בְטְנֵי חַטָּאת נַפְשֵׁי:
9. ירמיהו ז (ל-לא) כִּי עָשׂוּ בְנֵי יְהוּדָה הַרַע בְּעֵינֵי נְאֻם ה' שְׁמוֹ שִׁקּוּצֵיהֶם בְּבֵית אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטִמְאוֹ: (לא) וּבְנוֹ בְּמוֹת הַתִּפְתָּ אֲשֶׁר בְּגִיָּא בֶן הַנֶּחֱם לְשַׂרְף אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צוִיתִי וְלֹא עָלְתָה עַל לְבִי:
10. יחזקאל כ (לא) וּבִשְׂאֵת מִתְנַתִּיכֶם בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ אֹתָם נְטַמְאִים לְכָל גְּלוּלֵיכֶם עַד הַיּוֹם וְאֲנִי אֲדַרְשׁ לְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חִי אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי ה' אִם אֲדַרְשׁ לְכֶם:
11. בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת וירא פרשה נו: (ז ח) ויאמר יצחק אל אברהם וגו' בא לו סמאל אצל אבינו אברהם, אמר לו מה סבה אובדת לברך, בן שנתן לך לק' שנה את הולך לשחטו, אמר לו על מנת כן... אמר לו למחר אומר לך שופך דם אתה ואתה חייב, אמר לו על מנת כן...
12. בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת וירא פרשה נו: אמר ר' אחא אף את לפניך שיחות, אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע (בראשית כא יב) וחזרתה ואמרת לי קח את בנך את יחידך (שם/בראשית/כב ב) ועכשיו את אומר לי אל תשלח ידך אל הנער, אמר לו הקדוש ברוך הוא אברהם לא אחלל בריתי (תהלים פט לה) ואת בריתי אקים את יצחק (בראשית יז כא), בשעה שאמרתי לך קח נא את בנך וגו' ומוצא שפתי לא אשנה (תהלים שם שם/פ"ט ל"ה/), כך אמרתי לך שחטו, לא העלהו, אסיקתיניה אחתיה.

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

13. בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת וירא פרשה נו (יט) וישב אברהם אל נעריו יצחק איכן הוא, ר'
ברכיה בשם רבנין דתמן שילחו אצל שם ללמוד ממנו תורה...